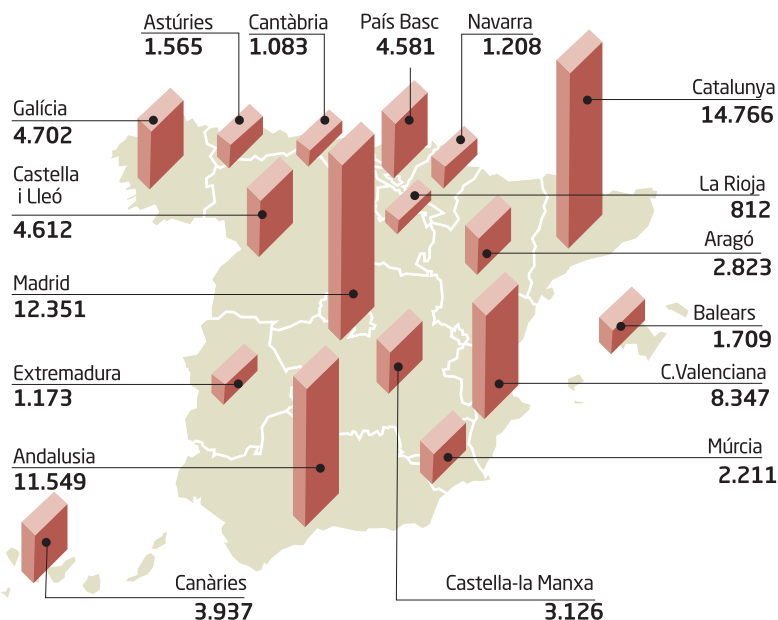


L'ECONOMIA SUBMERGIDA A DEBAT

RADIOGRAFIA DE L'ECONOMIA SUBMERGIDA A ESPANYA

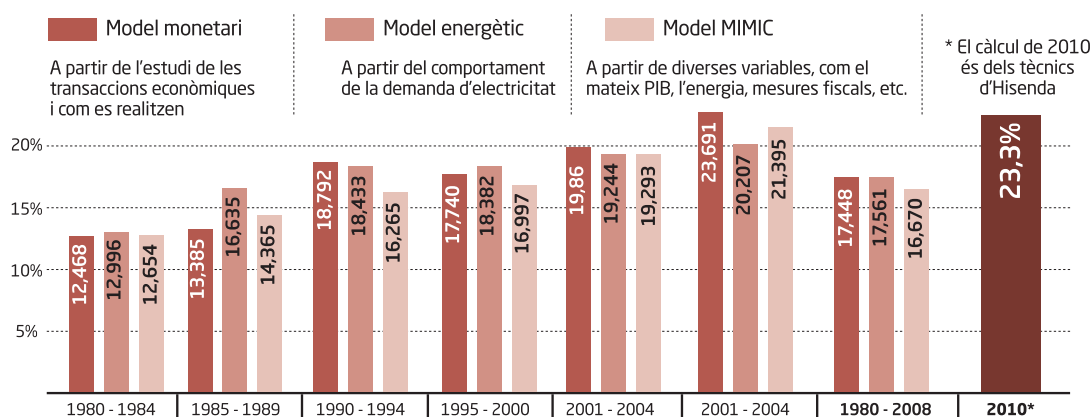
• FRAU LABORAL PER LES FEINES NO DECLARADES

En milions d'euros a l'any



• ESTIMACIÓ VOLUM ECONOMIA SUBMERGIDA. Grup d'experts de Funcas

En percentatge sobre el PIB



Font: Misadsfdfsdfdsf.

DdG

EL REPORTATGE

JULIO PÉREZ | GIRONA

Potser per la pròpia rutina, perquè pràcticament tota la població podria explicar la seva experiència o una molt propera amb factures sense IVA, una feina extra que no es declara, les vendes de gairebé qualsevol producte imaginable als mercats tradicionals o aquests freqüents lloguers d'habitats i garatges amb un contracte exclusivament entre particulars, l'economia submergida sobreviu a Espanya impulsada per una mena de permissivitat social i amb símptomes ja de malaltia crònica. A manera de costum. Perquè el problema no té res de nou. De la mateixa manera que el suposat sobredimensionament de les administracions o la falta de competitivitat del teixit productiu, la lluita contra l'activitat que es mou al marge de la llei torna a l'actualitat per l'impacte de la recessió a la butxaca del ciutadà, però sobretot a les arques públiques, i la intenció del Govern de tallar la situació, especialment al mercat laboral. El poc que es coneix de moment, a l'espera dels detalls del pla, és un enduriment de les sancions per als empresaris que abans del 31 de juliol no regularitzin tota la seva plantilla. El càstig com a incentiu. Però, serà realment suficient? I els efectes col·laterals? Què succeirà amb els

El cinquè sector econòmic, a l'ombra

La permissivitat social el fa ser una malaltia crònica

L'economia submergida representa a Espanya prop del 20 per cent del PIB, amb 4,1 milions de treballadors que tenen al marge de la llei la seva única font d'ingressos o un extra per compensar el salari. Les factures sense IVA estan presents a la vida de moltes persones

treballadors que recorren a aquesta mena de llocs per una simple qüestió de necessitat?

El 1997, el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) va publicar una enquesta a fons sobre la realitat de l'economia submergida i la percepció que tenen d'aquesta els ciutadans. Llavors, la majoria dels entrevistats relacionava l'ocupació irregular, per aquest ordre, amb els immigrants, aturats amb prestacions, desocupats sense subsidi en tercer lloc i les mestresses de casa. Col·lectius que, en general, tindrien molt difícil l'exigència de drets. L'11% considerava molt o força justificable un acord amb un comerciant o un professional per evitar l'IVA, un 9% avalava que no es declarassin tots els ingressos a l'IRPE, i entre un 7% i un 8% que aturats i jubilats sumessin una feina a les pagues de

l'Estat. Més de la meitat veien habitual el treball irregular.

Les xifres que assoleix l'activitat submergida en aquests moments a Espanya produeixen vertigen. Fins a un 23,5% del Producte Interior Brut (PIB), uns 244.100 milions d'euros, segons un recent informe dels Tècnics del Ministeri d'Hisenda (Gestha). A efectes pràctics, és com si l'economia espanyola depengués de cinc motors i un d'ells estigués desconnectat de la resta del sistema. Al costat de l'agricultura, la indústria, la construcció i els serveis, hi ha un sector més amb el qual no es pot comptar. El frau laboral derivat d'aquestes pràctiques supera els 82.400 milions d'euros i 38.500 milions més queden sense recaptar en impostos.

Encara que en un volum lleugerament més discret, l'estima-

• ACTIVITAT DE LA INSPECCIÓ DE TREBALL I LA SEURETAT SOCIAL EL 2010

Import de sancions en milions d'euros

CA	Infraccions	Import sancions	Treballadors afectats
Andalusia	19.831	40,2	75.628
Aragó	2.927	7,2	17.643
Canàries	5.982	17,8	29.842
Cantàbria	1.060	3,6	4.645
Castella i Lleó	6.668	12,7	28.916
Castella-la Manxa	5.318	15,5	11.848
Catalunya	14.412	39	101.962
Ceuta	422	1,6	725
Madrid	7.782	25,7	144.279
Navarra	844	2,1	16.739
C. Valenciana	12.199	27,2	52.188
Extremadura	2.914	5,4	9.943
Galícia	5.475	14,3	19.692
Balears	3.088	13,5	15.856
La Rioja	2.054	1,8	2.853
Melilla	534	1,4	774
País Basc	2.917	7,6	14.352
Astúries	1.205	2,6	4.671
Múrcia	3.299	9,5	17.897
Direcció Especial	41	0,471	1.411
TOTAL	98.972	249,9	571.864

• CANVI DE LES SANCIONS AMB EL PLA DEL GOVERN

Infraccions	Import sancions	Treballadors afectats
Incomplir l'obligació d'afiliació i alta a la Seguretat Social	de 626 a 6.250 euros	de 3.126 a 10.000 euros
Compatibilitzar la feina amb el cobrament de prestacions d'atur i altres	de 6.251 a 187.515 euros	de 10.001 a 187.515 euros

Fonts: Gestha - Fundació de Cajas de Ahorro - Ministerio de Trabajo

són perfectament compatibles», conclouen des del Departament de Fonaments i Anàlisi Econòmica de la universitat madrilenya, que situa el nombre de feines a l'ombra en els 4,1 milions. Un grup molt heterogeni on s'inclourien tant la mà d'obra que no té un altre tipus de feina com les persones que recorren a una ocupació sense alta a la Seguretat Social per compensar el sou habitual.

Sí. Una realitat paral·lela, que porta Espanya al tercer lloc entre els països amb un percentatge més elevat de l'economia submergida al seu PIB, només per darrere de Grècia i Itàlia. Una utopia, la solució? «Cap utopia -contesta, rotund, Antón Costas, catedràtic de Política Econòmica de la Universitat de Barcelona-. Si estem en el tercer lloc per la cua del rànking, això significa que hi ha molts que ho fan millor. Per què nosaltres no ho podem fer?». «L'economia submergida és una realitat a tots els països econòmicament desenvolupats», apunta Valentín Pich Rosell, president del Consell General de Col·legis d'Economistes. «Existeixen diferents aproximacions que pretenen estimar el seu volum, però la xifra exacta resulta una mica borrosa -afegeix-. Dit això, és evident que cal estudiar els aspectes sociològics i d'ordenament legal que l'evitin i que, en tot cas no el fomentin».

El Pla d'afloreament i control de l'ocupació submergida que l'Exe-